

Etička pitanja nebinarnih rodnih identiteta u odnosu na postojanje/nepostojanje nebinarnih spolova

Arbanas, Goran; Periša, Ante

Source / Izvornik: **23. riječki dani bioetike knjižica sažetaka, 2021, 14 - 14**

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:081118>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-26**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Medicine - FMRI Repository](#)

ETIČKA PITANJA NEBINARIH RODNIH IDENTITETA U ODNOSU NA POSTOJANJE/NEPOSTAJANJE NEBINARNIH SPOLOVA

Goran Arbanas¹/Ante Periša²

¹Klinika za psihijatriju Vrapče, Zavod za forenzičku psihijatriju Medicinski fakultet u Rijeci, Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini

²student Medicinskog fakulteta u Zagrebu

Nebinarni rodni identitet podrazumijeva da se osoba ne identificira isključivo ni ženskim, ni muškim rodnim identitetom. Drugim riječima, taj pojam koristimo za sve identitete koji izlaze izvan binarne podjele roda. Za takve identitete ne možemo reći da su produkti liberalnog zapadnjačkog društva 21. stoljeća ako znamo da su u pojedinim društvima kroz povijest rodno nedeterminirane osobe često zauzimale značajne položaje u svojim zajednicama. Međutim, danas su nebinarne osobe ravnopravni korisnici zdravstvenog sustava koji su krojeni prema rodno binarnim normativima. Suvremene klasifikacije DSM-5 i MKB-11, kao najčešće korištene klasifikacije, nebinarne identitete stavljaju u kontekst poremećaja samo ukoliko rodno nesuglasje kod takvih osoba izaziva značajnu patnju i oštećenje u svakodnevnom funkcioniranju, što se naziva rodna disforija. Kada je riječ o rodnoj disforiji, u kliničkoj se praksi češće susrećemo s transrodnim osobama koje žele učiniti tranziciju iz jednog spola u drugi. Time se ni rod ne propitkuje kao kontinuirana kategorija, već ostaje unutar uvriježenih binarnih gabarita. Tijekom kliničkog rada s nebinarnim osobama koji svoje tijelo žele prilagoditi rodnom identitetu, može doći do neuobičajenih zahtjeva za parcijalnim oblicima feminizacije/maskulinizacije tijela. U skladu s poznatom maksimumom medicine "*Primum nil nocere*", važno je razmišljati i o rizicima takve nestandardizirane tranzicije. U kontekstu ostalih medicinskih stanja gdje je naglasak na bolesnom tijelu koje treba liječiti, u ovom slučaju tijelo nije bolesno, nego postaje instrument rodne ekspresije koja nadilazi okvire dosadašnjeg shvaćanje binarne prirode roda.

Kontakt: goran.arbanas@bolnica-vrapce.hr
ante.perisa1@hotmail.com